

הנשרפין פרק תשיעי סנהדרין

ח א מיי פכ"א מהל'
אסורין ביאה הלכה
כה סנה לנאין סה טו"ע
אסיע ס"א א טע"ף ג
ו ב מיי פכ"א מהלכות
אסורין הלכה יע
ז א מיי פכ"א מהלכות
אסורין ביאה הל' כה:
ח ד מיי סה פ"ב
הלכה יד :

[ועי' תוספות יבמות
סב: ד"ה סמוך ועוד
חוס' שם לו: ד"ה נשא]
ט א מיי סה הלכה ח
וע"ש מ"מ :

י א מיי פכ"א מהלכות
רואה הלכה א ופ"ו
מהל' סנהדרין הלכה יב
סנה עשין יב :

יא א מיי פכ"א מהל'
סנהדרין שם ופ"ד
מהלכות עכ"ל הל' א
יב א מיי פ"ג מהלכות
רואה הל' א מהל' ט :

יג א מיי שם הל' י :
יד ב מיי שם הל' ד :
טו א מיי פ"ו מהלכות
חובל ומזיק הלכה
יב סנה עשין ט טו"ע
ח"מ ס"י סנה ט"ף ט :

[בשבת ובמו"ק כח. אית'
הן ועי' חוס' מור' ח:
ד"ה הריני']

גליון הש"ס
גברא מפני מה לא
נאמרה יד בברזל. עי'
מרכיז פרק גמול קמא
סימן קל"ה

איוהו עני רשע ערוס . רשע ערוס איכא מוצא כדמפרש בסוטה בפרק היה נוטל (דף כ' וס') אבל עני רשע ערוס ליכא אלא האי לחודיה : **סמוך** לפירוק . משמע הכא לאבטו נמי קאי וקשה דבפרק חרש (יבמות דף ק"ב:) אמרינן דקטן לא תקיט ליה נישואין ואמר בהאשה רבה (דף י"ז:) דנשותיהן פטורות מן החליה דמן הייבוס אלאה בעילות וזות היא וי"ל דלא חשיב מיהא בעילת וזות דהא אמר בפרק הכותב (כתובות דף י"ז:) דקטן שהשירו אביו אשה ככותבה קיימת* :

והמלוה סלע לעני כו' . משמע דמלוה קעביד וקשה דבפ"ק דמגיגה (דף ה' וס') אמרינן לרות רבות ורעות זה הממולא מעות לעני בשעת דוחקו ומפרש ר"ת דהכא במלוה ללורך מוזהב אבל התם מיירי כשהמלוה דוחקת לגבות ממנו מס וגולגולות וארעניות ואם לא היה מולא היו מנחין אותו ועכשו גורם זה המלוה דוחקתו המלוה ולימים זה המלוה וסורק ביתו ושדותיו ומפסידו והיינו לרות רבות ורעות והיינו דקאמר התם וזו לעללא לא שכיח כלומר לקנות תבואה לתליחא שכיח כלומר כשדוחקין אותו למכור או למשכן ביתו ועדותיו כמו תלוייה וזין (ב"ב דף מ"ז:) ובקונטרס פירש שם דקאי אלס מוצא וס' רע זה הנותן מעות לעני בפרהסיא וקאמר זה הממולא מעות לעני בשעת דוחקו וזו לעללא לא שכיח מפרש להמליח דקדחו לעני בשעת הדחק ולא בשעת שקודם הדחק שיוכל לבקש מוזהביו לקנות תבואה בשעת הזול שהיה מרחיק לתליחא שכיח לקנות פת מן הפלטר מדי יום יום ויום שפסידו והיינו ס' מוצא וס' רע וקרי תליתא על סם שחולין הפת בסל ומיחו לאו אורחיה למעבד הכי כדאמר בערבי פסחים (דף ק"א וס') תלחי צביתא קשה לעניחא מיחו יס לפרש דקרי ליה תליתא משום דדרשין (מנחות דף ק"ג:) והיו חייך תלויים זה הסומך על הפלטר ואית דגרסי אופסא לעללא שכיח כשקונה תבואה בידו מלוי פת צביתו לתליחא לא שכיח כשקונה פת מן הפלטר אין הפת מלויה צביתו :

שברזל ממת ככל שהוא . פירש בקונטרס שחובב לו מחט בושט או בלבו וקשה דא"כ אפילו קון נמי אלא גרמה משום דאמר בפרק רבי אליעזר דמילה (שם דף קל"ד:) ובפרק בהמה המוקשה (חולין דף ע"ז:) ובהערל (יבמות דף ע"ו) דברזל מוקף זריף :

רוצה שלא עשה זו אונס כדלן . כי היה דפרק המניח (ב"ב דף ק"ג וס') הסותר את כותלו לאקשה או דלא שכיח רבים אונס הוא וכן היתה לו אכן מונחת בחיקו ולא הכיר בה מעולם לענין מוקן חייב

לענין גלות פטור שלהי פרק כ"ד (שם דף כ"ז וס') ויש ענייני אונס דאפילו מוקן פטור כמו שמתלן בירושלמי בין בל וישן אלא הכלים ליה יסן כבר והביאו כלים אלאו וגבון אפילה וקין וזית דפרק המניח (שם דף כ"ז:) ובגמול בתרא (שם דף ק"ב:) ובפרק אלו נערות (כתובות דף ל"ד:) היות להן אביסן פרה שאלה ושבחלה ואכלה משלמן וכו' מה שנהגו אבל מה שהזיקו לא ובפרק הפרה (ב"ב ד' מ"ו.) גבי נכנס לחצר בעל הבית שלא בדרשות שפוטט שם את בעל הבית כשהזיק את הנכנס היכא דלא הוי ידע ביה ועוד

כדי קאמר איוס עני רשע ערוס . ששציל עניות מרשיע זה המשנה וכו' והכי אסמך אין לך עני רשע ערוס בישראל אלא המשנה ברו בוגרת : **לפי דרכו** . להנאחו : **למען ספוט** . לחבור כמו ספו שנה על שנה (ישעיה כט) : **רוס את סלמאס** . שבע בדבר עם נמא לדבר זקן תורה אור

הכי קאמר איוהו עני רשע ערוס זה המשוהא ברו בוגרת ואמר רב כהנא משום ר"ע הוי זהיר מן היועצך לפי דרכו אמר רב יהודה אמר רב המשיא את בתו לזקן "המשיא אישה לבנו קטן והמחזיר אבידה לבתו עליו הכתוב ואמר "למען ספות הרה את הצמאה לא יאבה ה' סלוח לו מיתבי" *בהאזהב את אשתו כגופו והמכבדה יותר מגופו והמדריך בגיו ובנותיו בדרך ישרה "המשיאן סמוך לפירוק עליו הכתוב ואמר "וידעת כי שלום" *אח"כ ופקדת נוך ולא תחטא סמוך לפירוק שאני *תנו רבנן האזהב את שביניו והמקרב את קרוביו *והנושא את בת אחותו והמלוה סלע לעני בשעת דוחקו עליו הכתוב ואמר "או תקרא וד' יענה" *תנו רבנן "אורו ואתה" *אורו ואת אחת מהן דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר אורו ואת שתיהן מאי בינייהו אמר אביי *משמעות דורשים איכא בינייהו רבי ישמעאל סבר אורו ואתהן אורו ואת אחת מהן *שכן בלשון יוני קורין לאחת *הינא ואם חמורו מדרשה אתיא רבי עקיבא סבר אורו ואתהן אורו ואת שתיהן ואם חמורו הכא כתיבא רבא אמר חמורו לאתר מיתה איכא בינייהו ר' ישמעאל סבר חמורו לאתר מיתה בשרפה ורבי עקיבא סבר "איסורא בעלמא : **מתני'** *ואלו הנדרגין 'הרוצח 'ואנשי עיר הנדחת 'רוצח 'שהכה את רעהו באבן או בברזל *וכבש עליו לתוך המים או לתוך האור ואינו יכול לעלות משם ומת חייב דחפו לתוך המים או לתוך האור ויכול לעלות משם ומת פטור *שיסה בו את הבלב שיסה בו את הנחש רבי יהודה מחייב וחכמים 'פומרין : **גמ'** אמר שמואל *מפני מה לא נאמרה יד בברזל שהברזל ממת בכל שהוא תניא נמי הכי רבי אומר גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שהברזל ממת בכל שהוא *לפיכך לא נתנה תורה בו שיעור והני מילי דברויה מיברו : וכבש עליו לתוך המים : רישא רבוחא קמ"ל וסיפא רבוחא קמ"ל רישא רבוחא קמ"ל אף על גב דלאו איהו דחפו כיון דאין יכול לעלות משם ומת חייב סיפא רבוחא קמ"ל אע"ג דדחפו כיון דיכול לעלות משם ומת פטור כבש מגלן אמר שמואל דאמר קרא *או באיבה *לרבות את המצמצם ההוא גברא דמצמצא לחיותה דחבריה בשימשא ומחה רבינא *מחייב רב אחא בר רב פטור רבינא מחייב קל וחומר ומה רוצח שלא עשה בו שיוגג כמזיד ואונס כרצון חייב בו את המצמצם נזקין

באבן יד ככלי עץ יד משמע שיש בה מלא אחיזה דבעינן שיעורא אבל בברזל כתיב ואם ככלי ברזל הכרו : **שברזל ממת ככל שהוא** . על ידי תחיבה שחובב לו מחט בושט או בלבו : **דברויה מיברין** פוגש"ט בלע"ז אבל הכרו לארכו דרך הכאה שיעורא בני : **אף על גב דלאו איוס דחפו** . אלא שפגל מעלמו וכו' והכא עליו ולא נחת להריס ראשו : **שיכול לעלות משם** . אדם אחר כיולא בזה וטעה גרמה לו : **פטור** . הדוחף דלא עביד שיעור מיתה : **או לרבות את סלמאס** . היינו כוש שגלמנו שם שלא יקום :

נזקין

וכן גדולה לקטן : **וסמחור אבידה לכופי** . השווה וחבר כופי לישראל ומראה בעלמנו שהשבת אבדה אינה חסובה לו מלות בוראו שאף לכופי הוא עושה כן שלא נלמנו עליהם : **רוס** . עובדי ע"ז : **למען ספוט** . שבעים ואין למאין ליוסרס למאה זו כנסת ישראל שגלמא ותאיהה ליראת יולדת ולקיים מלותיו : **וסמכדס** . בתכשיתין נאין : **סמוך לפירוק** . עדיין קטנים הם : **סמוך לפירוק שאני** . דלאו היינו קטן כולי האי דמשום שנה אז חלי שנה לא חזנה עליו : **קרא וד' יענה** . לעיל מניה כתיב הלא פרום לרעב לחמך וגו' ונצטטרך אל חתעלם יעני נשא בם אחרות ומקרב את קרוביו ואזהב את שביניו נמי כמקרב את קרוביו דכתיב (מ"ב כ') מוצא סכן קרוב מאח רחוק ומלוה סלע לעני בשעת דוחקו בכלל פרום לרעב לחמך וכו' תראה ערוס : **אסון** . משמע ליה לר' ישמעאל אלא האסון מהן שכן בלשון יוני קורין לאחת הינא וס"ק קרא ואלס אשר יקח את אשה זו אשתו והדר את אמה באש ישרפו אותו ואת חמורו : **ר"ע אומר אותו ואת שפיהן** . מפרש ליה הש"ס ואילו בחמי קא מיעלגי הא ודלי לשיוף את אשתו לא קאמר ר"ע : **משמעות דורשין** . לון משמעות המקרא דורשין : **לרי' ישמעאל אסון דלא סוף** . ואסתמוה קאי ואם חמורו מדרשא דומה איתא כדאמר לעיל מנין לעשות למטה כלמעה וכו' : **לר"ע אסון סריח משמע** . חמורו ואם חמורו וס"ק ישרפו אותו ואתהן הן שפיהן אמהות כגון לקח את אשה ואת אמה ואם אמה : **רבא אמר חמורו שצא עליה חסנה לאתר מיתה כסא איכא בינייהו** . אבל אם חמורו לתרווייהו מדרשא איתא : **ר' ישמעאל סבר חמורו לאתר מיתה כשפיהם** . כמחיים דה"ק קרא אפי' אין מתקיימת אלא אחת מהן תשרף דהא ודלי אאשתו לא קאמר קרא דתשרף : **ר"ע סבר** . אחת שפיהן משמע וס"ק אס אשתו קיימת תשרף חמורו ואם לאו אין כפן עוגש שריפה אלא איסור ארור שוכב עם חותנתו : **מתני' כנס** . פרמי"ר בלע"ז אוחס ראשו של חבירו ותוקפי בתים כדי שלא יוכל להריס ראשו ונגעור ומת : **שיסה** . גירה : **פסוק** . שאלח את הגחש צידו והזליכו והגיע שני נחת בידו של חבירו פלוגתא דרבי יהודה ורבנן מפרש בגמ' : **גמ'** לא נאמר יד בברזל . כמה שנאמר (במדבר לה)

יבמות סב:

גם זה שם

[עי' חוס' יבמות' סב: וס"ק שם
נ"ס. ד"ה ספק]
יבמות נ"ד:

[לעיל ע"ה.]

שם הל':
[ע"ש מו"ק
כח. ע"ש]

לעיל נב:

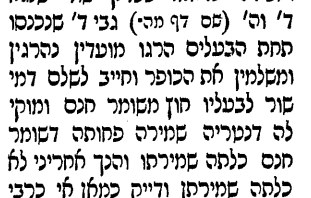
ב"ב כו.

ב"ב כג:

[illegible]

ומה צרע : דעסעס שפּעטער איז
אלץ דער הייגער והרעע באל מאלוי
והלק וזוקק מאלר זמן אל דעסער
וולף דמי ללמלס מלמס דבאור וכל הנה
מחזומ : **סוף חמס לכא פטור**

נזקין שעשה בהן שוגג כמזיד ואונס כרצון
אינו דין שחייב בהן את המצמצם רב
אחא בר רב פוסט אמר רב משרשיא מ"ט
דאבוה דאבא דפוסט אמר קרא מות

יומת המכה רוצח הוא ברוצח הוא דחייב
 לן מצמצם בנוקין לא חייב לן מצמצם
 אמר רבא "כפתו ומת ברעב פטור ואמר
 רבא "כפתו בחמה ומת בצינה ומת חייב
 יסוף חמה לבא סוף צינה לבא פטור
 ואמר רבא כפתו לפני ארי פטור לפני
 יתושין חייב רב אשי אמר אפילו לפני
 יתושין נמי פטור הני אולי והני אתו איתמר
 כפה עליו גיגית ופרע עליו מעזיבה רבא
 ורבי זירא חד אמר חייב וחד אמר "פטור
 תסתיים דרבא הוא דאמר פטור דאמר רבא
 כפתו ומת ברעב פטור אדרבה תסתיים דרבי
 זירא הוא דאמר פטור דא"ר זירא "האי מאן
 דעייליה לחבריה בביתא דשישא ואדליק ליה
 שרגא ומת חייב טעמא דאדליק ליה שרגא
 הא לא אדליק ליה שרגא לא אמרי
 התם בלא שרגא לא מתחיל הבלא
 בשעתיה

יהודה דאמר שארם כרובא שר ניהא
 וכולן במועד פטורים מן הכופר פירוש
 משום דמועד בגי' ליה בשמירה פחותה
 לרבי יהודה והיינו דלת שיכולה
 לעמוד ברוח מזויה ואינה יכולה
 לעמוד ברוח שאינה מזויה כדמובח
 בריש הכונס (ש"ס דף נה)
 ומדמייבין טעם שר שאר ופטרינן
 שומר חנם ש"מ דרוח שאינה מזויה
 הוי כעין גניבה ואבידה ואפ"ה
 מחייבין ביה אדם המזיק כדפרישית
 וי"ל דרוח שאינה מזויה הוי כעין
 אבידה ומחייבין ביה המזיק ונתקל
 קרובה לאונס ואבידה קרובה לפשיעה
 קל דפריש' למוזק דפטור בחנם מבריייתא
 ונחם חייב כחן שומר שר שחייב על
 דהוי כעין גניבה :

[illegible]

כפתו ומת ברעב - אפי' היה רעב כבר בשעה שכתפו כיון דלם לא היה מחזקו עליו הרעב לא היה מת הוה ליה סוף רעב לבא דלא דמי לכפתו בחמה שכבר נפלה עליו חמה שראוי למות בה : **סוף** חמה לבא כו' - דלא רבי רחמנא מלמס אלם במקום שמתחיל בו הדיקון כבר ומיהו אם כפתו בפנים והביאו במקום שסוף חמה לבא וכוף גנה לבא נראה דחייב למי' אבו ממוס חזיו דלענין מיתה גמי מחייבין באבו משום חזיו כדמוכה בזכיר הרגל (שם 77 דב' וס) ואין חילוק בין מקרב האש אלם הדבר למקרב הדבר אלם האש כדמוכה בריש הכוסם (שם 77 ד' יו' וס) דפריך אי דמטא ניהילי ברוח מנויה דייגי ברום גמי ליחייב וההיא דחשקי עליה בירקא דמיא דבסמוך אפילו כפתו והביאו שם והלכ' אפילו פטור דממא לזרק חץ ותרסיס בידו דלפניו אבו קידם וסליקן פטור וז"ל וההיא דהשק' בו את הגחם דפטור למי' מעלמו מקיא אפילו פטור לפי מה שפירש בפרק כולר הרגל (שם 7' כג' וס) בשמעתא דפי פרה שס' ידו לתוך פי הגחם והשק' ליחייב משום אבו דרזאי הגחם יקיא את הארס וי"ל דשאי האם שגדיו אין הארס בעולם ומיהו קשה ההיא דזרק גרור למעלה דבסמוך דמשמע דאי לא אזלא לגדין אלא לתחת פטור אמאי ליחייב מידי דהוא אלאבו וסבינו ומשאו שהניקן בראש גגו ונפלו ברוח מנויה דחייב משום אבו אי ביהדי דאזלי קא מוקי כדאיחא צפ"ק דב"ק (ר' יו') ושמא יאיתו מנוי כאן שתפול לתחת מתח ולא חזייל כלל לגדין ומיהו זה ודאי קשה דמשמע לגדין גמי לא מיחייב אלא משום כחו דפריך יאי כחו הוא חזייל לעיל דרוחק לומר כח כחוש הוא ולריך לומר דהיינו למי' אבו משום ממונו והוא דתקן צפ"ק דחולין (77 לה) נפלה סבין מידו ומי' שחטפו פסולה וריק טעמא דנפלה הוא הפילה הוא כשרי כמאן כרבי נתן דלא בעי כוונה קשה נפלה גמי ליהוי כפי הפילה למי' אבו משום חזיו אם לא נתלק בשחטתה ולא מסתבר לתקן כיון דאפילו מיתה גמרינן ממנון אלא קשה דלחתי הא הא סוגיא כמי' אבו משום ממונו ומיהו קשה דאי לתחת לאו כחו הוא מרי שטא מאי דתקן בזלו תי הגולין (מכות 77 יו') אי מושק במעגילה ונפלה עליו והרגחו פטור משום דשלא כדרך ירידתו הוא והשתא תיפוק ליה דלאו כחו הוא וי"ל דשאי האם דמתוך שמשק למעלה טפל יותר למרחוק עוד י"ל לפרש דכלל הני דסוף חמה וגנה וארי לבא וזרק גרור למעלה ונפל לתחת אפילו כפתו והביאו שם פטור

דדמי לבח כחו ואש נמי שלא המיתה אלא ברוח *מלוי פטור ממיתה אלא ללעגין ממון חייב נזק שלם ולא דמי לחי' נזק לרירות אע"י דכח כחו הוא דהא אש נמי חייב משום ממונו כדמוכח בפרק כ"ד הרגל (ב"ק דף ג' וס') דמאן דלחית ליה משום חלוזי לחית ליה נמי משום ממונו: **בפתו** לפני ארי פטור - אין חילוק בין יתושין לארי אלא משום דסתם ארי עדיין לא התחיל לחבול בו שאם קפץ כבד עליו הארי לא היה יכול להתעסק לכפותו אבל סתם יתושין כבר התחילו ליפול עליו ואע"י דהני אולי אחו קסבר לא שגא: **כפה** עליו גיגית כ"ו - לא דמי לנזק חמה לבד לנזק חמה ויניה כלל ולא מתחיל ביה בשעתיה ולא דמי נמי לכפותו בחמה ויניה דהתם כבר אהו עליה מקודם חמה ויניה שיש בזה כדי להמית אבל הנה ליכא אלא הולך ומתחזק עליו ודמי לכפותו ברעב שכבר יש רעב ממנו ותמיד מתחזק ואם תאמר מאי שגא פרע מעזיבה מתרים ובידקא דמאי בזה שני ויש לומר דהכא חייב טפי כדמסיק דמתחיל ביה בשעתיה: סתם

הנשרפין פרק תשיעי סנהדרין

ב א ב מ"י פ"ג מ"א
רומה הלכה יא :
בא ג ד מ"י שם ס"ב :
כב ה מ"י פ"ג מהלכות
פסח אדומה ט"ז :
כג ו מ"י שם ס"ב :
כד ז ח ט מ"י פ"ג
מהלכות רומה
הלכה יג :

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה זרק וכו'
נחמין כ"ל ואלו ו'
נמחק : (ב) ב"ר"ה כגון
אלו המשחקין וכו' ולאחר
שזרקו הוא כן וכו' אם
יכול לכוון ואשמעינן
הנה דלם הכוה זרק
בכוח נחמין שיהרג
את חבירו :

פסח פ"ו מ"א

ז"ל כנלי דעת

סתר משחקין בכדור כמה דעילי כ' . לא מסתבר לפרש כלל
לענין חיוב מיתה במזיד דלי קלי גברא תוך ארבע אמות
ואחריו ביה וקיצל עליו התראה אחרי פטור הא ודלי נחמין הוא
אלא נראה כלשון ראשון שפירש בקונטרס דלענין גלות איירי כדרשין

שלי כ"ל הרגל (ב"ק ד' כו: ושם)
ואשר לא לזה פרט למחמין לזרוק
שמים וזרק ארבע אמות הדיו נחמין
לזרוק ד' וזרק ב' כי הכא דסתם
משחקין בכדור נחמין שחלך חוץ
לד' אמות ולא תוך ד' אמות ומיהו
קשה לי למיפסקיה מגלות קאמר פרט
לנחמין לזרוק ב' וזרק ד' הא
דאמרין בריש אלו הן הגולין (מכות
ד' ז: ושם) (אם בפתע) בלא חיבה
פרט לשונה בלא לזה פרט למחמין
לזד זה והלכה לזד אחר ואשר לא
לזה פרט למחמין לזרוק שמים וזרק
ארבע והשתא מקרא דואשר לא לזה
דכתיב ברישא בפרשת ואלה המשפטים
מוקמי בלא לזה בפרשת ואלה מסעי
הוא ליה למעוטי ההוא דדמי טפי
לפטור כגון נחמין לזד זה והלכה
לזד אחר ולא נחמין לזרוק לזד
הגרלה ובשלי כ"ל הרגל (ב"ק ד' כו:
ושם) פירש בקונטרס לשון אחר
דחייב גלות וכן נראה לר"ם ולא
לגמרי כפירושו דפירש פרט לנחמין
לזרוק ב' וזרק ד' דלא הו' בכלל כי
יזיד דכתיב בתריה אלא פרט דלא
הו' בכלל מכה אש ומת דכתיב לעיל
מיניה והא"י פ' לא מחוקמא שמעתי
לענין גלות אלא לענין חיוב מיתה
כלשון שני שבקונטרס ואל"ס ואחרי
אינטריך לחייב גלות לנחמין לזרוק
ב' וזרק ד' מהיכא ס"ד דפטור
ולפטור ממיטה ודלי לא אחא דפשיטא
דשוגג פטור ממיטה ו"ל דהוא פטורין
ליה מבבל לזה כמו נחמין לזד זה
והלכה לזד אחר ועוד יש לפרש
לנעול נחמין לזרוק ב' וזרק ד'
פטור מגלות ולא קשיא מידי מההיא
דמכות דלהכי נקט ברישא לזד זה
משום דהתחיל לדרוש קרא דבבל
לזה ברישא והשתא ר"ה להזכיר
הפסוק יותר בתלה ואל"ס ואחרי
אינטריך בפרק אלו הן הגולין
(מכות ד' ז: ושם) (*מבשגגה) לפטור
נחמין להרוג בהמה והרג את האדם
הא על כרחך היינו או נחמין לזרוק
לזד זה והלכה לזד אחר או נחמין
לזרוק ב' וזרק ד' ו"ל דהתם הו'
האדם והבהמה זה אלא זה אי נמי
כסבור בהמה וגמלא אדם ומיהו
תימה הא דפליגי רבי ורבנן בריש

הגרלה ובשלי כ"ל הרגל (ב"ק ד' כו:
ושם) פירש בקונטרס לשון אחר
דחייב גלות וכן נראה לר"ם ולא
לגמרי כפירושו דפירש פרט לנחמין
לזרוק ב' וזרק ד' דלא הו' בכלל כי
יזיד דכתיב בתריה אלא פרט דלא
הו' בכלל מכה אש ומת דכתיב לעיל
מיניה והא"י פ' לא מחוקמא שמעתי
לענין גלות אלא לענין חיוב מיתה
כלשון שני שבקונטרס ואל"ס ואחרי
אינטריך לחייב גלות לנחמין לזרוק
ב' וזרק ד' מהיכא ס"ד דפטור
ולפטור ממיטה ודלי לא אחא דפשיטא
דשוגג פטור ממיטה ו"ל דהוא פטורין
ליה מבבל לזה כמו נחמין לזד זה
והלכה לזד אחר ועוד יש לפרש
לנעול נחמין לזרוק ב' וזרק ד'
פטור מגלות ולא קשיא מידי מההיא
דמכות דלהכי נקט ברישא לזד זה
משום דהתחיל לדרוש קרא דבבל
לזה ברישא והשתא ר"ה להזכיר
הפסוק יותר בתלה ואל"ס ואחרי
אינטריך בפרק אלו הן הגולין
(מכות ד' ז: ושם) (*מבשגגה) לפטור
נחמין להרוג בהמה והרג את האדם
הא על כרחך היינו או נחמין לזרוק
לזד זה והלכה לזד אחר או נחמין
לזרוק ב' וזרק ד' ו"ל דהתם הו'
האדם והבהמה זה אלא זה אי נמי
כסבור בהמה וגמלא אדם ומיהו
תימה הא דפליגי רבי ורבנן בריש

אלו הן הגולין (שם) בשמטת הברזל מקחו ומן העץ המתבקע
דמר מחייב בזהו אחרי חייב הא הו' כמו נחמין
לזרוק ב' וזרק ד' שנחמין לבקעת עצים שלפניו הלך למרחוק :

בגומס

נפל דקתני כגון שנפל על ידו בכח או על הצד כלומר על צד הכלי ומשם ניתן בכח לשוקת וקתני דפסול : **בשופט** . לא ניתו מכח
נפילה ראשונה אלא מעגלה חור ושחת מידו לשוקת שותת כמו (בבב"ב דף כז:) מים שותתין על דרכיו קול"ר בלע"ז שאינו ניתן
למרחוק אלא טפל ויורד כנגדו : **והוא עליה** . ונחמין להזות עליה לטהרה מטמא מת וההזיה נראית עליה אבל ספק על המחט נפל
ההזיה כשיואלת מידו ספק על החרס הזה תחלה : **ומיהו עליה** . כלומר וזון החרס חזרה ונחמה עליה וקתני פסולה אלמלא לאו כחו
היה : **מלא אחמר** . לאו לשון מלי דהוה התוה קתני אלא לשון מליה כלומר ההזיה נמלאת עליה ואין ידוע אם בתחלה הזה עליה
או חור מכח היתו או שמא לא זה ולא זה אלא על החרס הזה והיה מדרין והלכה ההזיה על המחט דליכא כחו כלל : **דכפסיה** .
קשר ידיו ורגליו על שפת הים : **ואשקיל עליה בידקא דמיא** . הפנה את מרולת המים עליו : **גיריס ידיהם הוא** . הן הן חליו והרי הוא
כורק צו חן וכדמפרש אולי שהמים באים בכח ראשון עליו מיד כגון שהמים סמוך לשפת הים והשפה מדרין : **בכח ראשון** .
כשפיה להם דרך לזד זה מיד נפלו עליו דהו' כחו : **אבל בכח שני** . היעניו רחוק קלת ולא נפלו המים מיד בלאתו מגדרויסין עליו אלא לאחר
מאכל הלכו על המקום שהוא שם גרמא הוא ולא מכחו : **והלכה לזדדין** . דרך נפילתה שלא נפלה כנגדו אלא כשהיא חוזרת לארץ היתה מתרחקת
לזדדין אבל אם נפלה טכחה והרגה פטור דלאו כחו הוא אלא היא חוזרת לארץ מאליה : **סיויל לעיל** . דהא כלפי מעלה זרקה כנגדו ולא לזדדין :

בשעתיה הכא בלא שרגא נמי מתחיל
הבלא בשעתיה : (סימן סול"ם תרי"ם סמנין
בכות"ל) אמר רבא "דחפו לבור וסולם
בבור ובא אחר וסילקו ואפילו הוא קדם
וסילקו פטור דבעידנא דשרייה יכול לעלות
הוא ואמר רבא יזרק חץ ותרים בידו ובא
אחר ונטלו ואפילו הוא קדם ונטלו פטור
דבעידנא דשרייה ביה מיפסק פיסקיה
גיריה ואמר רבא זרק בו חץ וסמנין בידו
ובא אחר ופיוזין ואפי' הוא קדם ופיוזין
פטור דבעידנא דשרא ביה יכול להתרפאות
הוה א"ר אשי הלכך אפילו סמנין בשוק
א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי נזדמנו
לו סמנין מהו אמר ליה *הרי יצא מבית דין
זכאי ואמר רבא יזרק צרור בכותל וחזרה
לאחוריה והרגה חייב ותנא תונא כגון אלו
המשחקין בכדור שחרגו במזיד נהרגין
בשוגג גולין בשוגג גולין פשיטא במזיד
נהרגין איצטריך ליה מהו דתימא התראת
ספק היא מי יזרז דהדרה קמ"ל תני רב
תח"פא בר מערבא קמיה דרבי אבהו
כגון אלו המשחקין בכדור שחרגו תוך
ארבע אמות פטור חוץ לארבע אמות חייב
אמר ליה רבינא לרב אשי היכי דמי אי
דקא ניהא ליה אפילו פורתא נמי אי דלא
ניהא ליה אפילו טובא נמי לא אמר ליה
סתם משחקין בכדור כמה (*דעילי טפי)
מינח ניהא ליה למימרא דבה"ג כחו הוא
ורמיניה *המקדש ונפל קידוש על ידו
או על הצד ואחר כך נפל לישוקת פסול
הכא במאי עסקינן בשותת תא שמע
*ימחש שהיה נתונה על החרס והוה עליה
ספק על המחט הוה ספק על החרס הוה
ומיצה עליה הואתו פסול אמר רב חיננא
בר יהודה משמיה דרב מצא איתמר *אמר
רב פפא 'האי מאן דכפתיה לחבריה
ואשקיל עליה בידקא דמיא גירי ידיה הוא
ומיחייב 'הני מילי בבח ראשון אבל בבח
שני גרמא בעלמא הוא ואמר רב פפא
יזרק צרור למעלה והלכה לצדדין והרגה
חייב אמר ליה מר בר רב אשי לרב פפא
מ"ט משום דכחו הוא אי כחו תיזיל לעיל
ואי

מי טחאת באפר נתינת אפר על המים קרי קידוש דתנא במסכת
פסח (פרק ו' מ"ב) (*הרי קודש) קף על המים : **ואח"כ נפל לשוקת** .
אכן חלולת שהמים נכנסין צו מן המעיין דרך נקב שפופרת דכתיב
(במדבר י"ט) מים חיים אל כלי שתהא חיותן בכלי וקא ס"ד דהכי

נפל דקתני כגון שנפל על ידו בכח או על הצד כלומר על צד הכלי ומשם ניתן בכח לשוקת וקתני דפסול : **בשופט** . לא ניתו מכח
נפילה ראשונה אלא מעגלה חור ושחת מידו לשוקת שותת כמו (בבב"ב דף כז:) מים שותתין על דרכיו קול"ר בלע"ז שאינו ניתן
למרחוק אלא טפל ויורד כנגדו : **והוא עליה** . ונחמין להזות עליה לטהרה מטמא מת וההזיה נראית עליה אבל ספק על המחט נפל
ההזיה כשיואלת מידו ספק על החרס הזה תחלה : **ומיהו עליה** . כלומר וזון החרס חזרה ונחמה עליה וקתני פסולה אלמלא לאו כחו
היה : **מלא אחמר** . לאו לשון מלי דהוה התוה קתני אלא לשון מליה כלומר ההזיה נמלאת עליה ואין ידוע אם בתחלה הזה עליה
או חור מכח היתו או שמא לא זה ולא זה אלא על החרס הזה והיה מדרין והלכה ההזיה על המחט דליכא כחו כלל : **דכפסיה** .
קשר ידיו ורגליו על שפת הים : **ואשקיל עליה בידקא דמיא** . הפנה את מרולת המים עליו : **גיריס ידיהם הוא** . הן הן חליו והרי הוא
כורק צו חן וכדמפרש אולי שהמים באים בכח ראשון עליו מיד כגון שהמים סמוך לשפת הים והשפה מדרין : **בכח ראשון** .
כשפיה להם דרך לזד זה מיד נפלו עליו דהו' כחו : **אבל בכח שני** . היעניו רחוק קלת ולא נפלו המים מיד בלאתו מגדרויסין עליו אלא לאחר
מאכל הלכו על המקום שהוא שם גרמא הוא ולא מכחו : **והלכה לזדדין** . דרך נפילתה שלא נפלה כנגדו אלא כשהיא חוזרת לארץ היתה מתרחקת
לזדדין אבל אם נפלה טכחה והרגה פטור דלאו כחו הוא אלא היא חוזרת לארץ מאליה : **סיויל לעיל** . דהא כלפי מעלה זרקה כנגדו ולא לזדדין :

בשעתיה . מיד בשעת כפייה מתחיל ואח"כ הולך וחוק : **ואפילו הוא** .
הדוחף עלמו : **קדם וסלקו** . קודם נפילתו של זה פטור : **בטידנא**
דשרייה יכול לעלות הוא . ופטור על הדחייה ומשום סלקו לא מית
לחיוביה דגרמא בעלמא הוא : **ואפילו הוא קדם** . הזורק את החץ
ורץ לאחר זריקת החץ קודם שיגיע
החץ לחבירו ונטל התרים הימנו :
סמנין . הראויין לרפאותו : **בידו** .
של הרג : **סלכך** . כיון דלם שם
סמנין הראויין לרפאותו בידו פטור
ליה אפי' אינס בידו אלא שמזיין
בשוק לקטות בשעת זריקה הרי אלו
כאלו הן בידו ופטור ואפילו לא
נמלאו לאחר מאכל : **נזדמנו לו סמנין** .
למכה אחר המכה ולא קאנן ולא
ריפא עלמו : **מסו** . מי אמרינן הרי
היה יכול להתרפאות או דילמא כיון
דבשעת זריקה לא הו' סמנין מיחייב
דהא מכת מות הוא : **הרי יצא מצ"ד**
וכא"י . כלומר הואיל וקודם עמדו בדין
מלאו לו זכות אין לנו לחייבו : **זרק**
צרור בכותל . (א) ונחמין להרוג את
חבירו וזרק צרור והכה בכותל בכח
וחזרה מכחו לאחוריה והרגו חייב דהא
נמי כחו הוא : **כגון אלו המשחקין**
בכדור שחרגו . רגילין טיטות
להכות הכדור בכותל בכח כדי שתחזור
לאחוריה הרבה ולאחר (ב) שזרק
הוא רץ וחבירו אוחז את הכדור ומכה
אוחז זה אם יכול לכוון ההוא זרק
בכותל אשמעינן הנה דלם נחמין
שהרגו את חבירו בחזרתה לאחוריה
ויש צו כדי להמית חייב : **כגון אלו**
המשחקין בכדור שחרגו חוץ ד' אמות
פטורין . אם היה המכה עומד בתוך
ארבע אמות של כותל ולא הספיקה
לחזור ד' אמות עד שמלאו והרגו
פטור הזורק מגלות : **חוץ לד' אמות**
חייב . גלות : **אי דיהא ליה** . (שלא)
שתחזור יותר : **אפי' פורסא נמי** .
ליחייב גלות דהא הרג בשוגג וטעמא
ליכא למיפקריה : **ואי לא ניהא ליה** .
שתחזור כל כך : **אפי' טובא נמי** .
יותר מד' אמות ליפטר דלא נתקיימת
מתשבתו דאמר מר (מכות דף ז')
ואשר לא לזה פרט למחמין לזרוק
שמים וזרק ד' אלמלא כיון דלא ניהא
ליה דניזיל לא : **ספס משחקין בכדור**
כמה דעילי . ומקריב לכותל בשעת
שזרקין מינח ניהא ליה כדי שתחזור
הרבה הלכך בליד מד' אמות לא
ניהא ליה דניזיל אית דמפרשי האי
חייבין ופטורין ממיטה וכגון שהתרו
צו : **דכי פאי גוונא** . שחזרה לאחוריה
מכח זריקתו תשיב להו כחו : **המקדש** .

מי טחאת באפר נתינת אפר על המים קרי קידוש דתנא במסכת
פסח (פרק ו' מ"ב) (*הרי קודש) קף על המים : **ואח"כ נפל לשוקת** .
אכן חלולת שהמים נכנסין צו מן המעיין דרך נקב שפופרת דכתיב
(במדבר י"ט) מים חיים אל כלי שתהא חיותן בכלי וקא ס"ד דהכי

נפל דקתני כגון שנפל על ידו בכח או על הצד כלומר על צד הכלי ומשם ניתן בכח לשוקת וקתני דפסול : **בשופט** . לא ניתו מכח
נפילה ראשונה אלא מעגלה חור ושחת מידו לשוקת שותת כמו (בבב"ב דף כז:) מים שותתין על דרכיו קול"ר בלע"ז שאינו ניתן
למרחוק אלא טפל ויורד כנגדו : **והוא עליה** . ונחמין להזות עליה לטהרה מטמא מת וההזיה נראית עליה אבל ספק על המחט נפל
ההזיה כשיואלת מידו ספק על החרס הזה תחלה : **ומיהו עליה** . כלומר וזון החרס חזרה ונחמה עליה וקתני פסולה אלמלא לאו כחו
היה : **מלא אחמר** . לאו לשון מלי דהוה התוה קתני אלא לשון מליה כלומר ההזיה נמלאת עליה ואין ידוע אם בתחלה הזה עליה
או חור מכח היתו או שמא לא זה ולא זה אלא על החרס הזה והיה מדרין והלכה ההזיה על המחט דליכא כחו כלל : **דכפסיה** .
קשר ידיו ורגליו על שפת הים : **ואשקיל עליה בידקא דמיא** . הפנה את מרולת המים עליו : **גיריס ידיהם הוא** . הן הן חליו והרי הוא
כורק צו חן וכדמפרש אולי שהמים באים בכח ראשון עליו מיד כגון שהמים סמוך לשפת הים והשפה מדרין : **בכח ראשון** .
כשפיה להם דרך לזד זה מיד נפלו עליו דהו' כחו : **אבל בכח שני** . היעניו רחוק קלת ולא נפלו המים מיד בלאתו מגדרויסין עליו אלא לאחר
מאכל הלכו על המקום שהוא שם גרמא הוא ולא מכחו : **והלכה לזדדין** . דרך נפילתה שלא נפלה כנגדו אלא כשהיא חוזרת לארץ היתה מתרחקת
לזדדין אבל אם נפלה טכחה והרגה פטור דלאו כחו הוא אלא היא חוזרת לארץ מאליה : **סיויל לעיל** . דהא כלפי מעלה זרקה כנגדו ולא לזדדין :

[לקמן ע"ה]

ס"א דאולי
מנייה

ס"א ל"ג

פסח פ"ב מ"ב
ע"ש

חולין ע"ז

[ז"ל הים קדוש]

הנשרפין פרק תשיעי סנהדרין

עב

עין משפט
נר מצוה

אי לאו כחו תיזיל לתתח • תפול מיד כנגדה ולא ללדדין : **אלא כח כהן** • אינו כח חזק אלא קצת כחו יש כחן והאי דלא אזלה לעיל משום שכלה כח חזק הוריקה והאבן חוזרת ללחץ אבל עדיין הולכת היא ממקלת כחו : **ה"ר** ר' יהודה בן בתירא אומר בזה אחר זה האחרון חייב וכו' : **עד דאיכא כל נפש** • וכיון דמתחילה סייעו הראשונים בהריגתו ליכא כולה נפש במכת האחרון : **כל דהוא נפש** • אפי' מקלטה ומיניה היכא דהכחו צבת אחת לא קטלינן לבלהו דליש כי יכה אמר רתמנא ולא שנים שסכוו : **הכל מודים בסורג את אדם טריפה** • כגון נקב הושט או קרום המוח : **הוא פטור** • מדלא אפליגו ביה שמע מינה כיון דניכרים חתיכת סימנין חיותו גברא קטילא חשיב ליה : **בגוסס בידי שמים** • ובא אחר והרגו הכל מודים שחייב דלא איתעביד ביה מעשה ברישא והרי הוא כחי : **בגוסס בידי אדם** • כגון זה שקרוב למות מחמת המכות אלא לא עשהו הראשונים טריפה : **מתחבי סמנין** • סימן חיותא : **כל נפש להביא וכו'** • דמשמע כל דהוא נפש : **הוא חייב** • האחרון : **ובערת הרע** • והרי לרואה רוחא : **שלא כפני ב"ד** • ואתה בא לחייבו על פי עדים פטור דלין עדותן עדות דהויא עדות שאי אתה יכול להזימה לקיים בה דין הומה שאם הומו אין נהרגין דגברא קטילא בעו למיקטל : **את הטריפה** • אדם טריפה ורבעו חבירו במשכב זכור : **חייב** • דהא איכא הגאה : **כמאן דמשמש מס** • רבע את המת : **ואם איש ליש הנאה** • אבל רובע את המת ליכא הגאה שעבר חמימותו ולחלותו וגלמין : **עדי טריפה** • שכן ענאן טריפה : **שהומו נהרגין** • דכתיב ובערת הרע מקרבך : **לפי שאינן בזוממי וזוממין** • דקין זוממי וזוממין אותם שהיומום ואמרו להם בלחותה שעה ענמו הייתם אם היו בלחץ שנים אחרים וזוממין אותם לומר היאך אתם זוממין את אלו והרי אתם ענמו הייתם במקום פלוני אין הומומין שנמשלו עכשיו וזוממין נהרגין משום דגברא קטילא בעי למיקטל הלכך כי לא חזומו נמי לא מקטלי הנך טריפה אפומייהו דהוה ליה עדות שאי אתה יכול להזימה ולא מקטלי ולרבה כיון דעדות זוממין חדוש הוא אע"ג דהוי עדות שאי אתה יכול להזימה מקטלי : **זוממי וזוממין** • המזוממין את הראשונים כשהן נעשו זוממין הוה להו זוממין של זוממין קמוהו כל עדות זומם קרו זוממי של דקין כדאמרין זוממין בת כהן באלו הנהגתקין (לקמן דף פד) : **וגם בעליו יומת** • כלו' כמותה בעלים (בסנהדרין דף ב') כך מיתת השור ולהא מילתא נמי מקשינן לה דכיון דאילו קטיל מריה שלא בב"ד לא מקטיל על פי עדים כדאמרין לעיל שור נמי לא מקטיל דהוה נמי לא מקטיל דהא למיתת בעלים האקס : **שיסא** • גירה : **השיך** • שאלח הנחש והוליו והשיך הנחש בבשרו : **זין שיניו עומד** • והרי הוא כחוקע סכין בבטנו דלא גרמא הוא כלי משחיתו בידו : **מכיש כסיף** • כדן רוחא : **מענמו מקיל** • כגשיתו וכהשיתו כח עדין אין שור כדי להמית לפיכך גרמא בעלמא הוא אף על פי שיועד שסופו להקיל מיהו לאו מכח מיתת : **לפיכך נחש כסקילה** • כדן שור שהמית דכל בזהו ומהו כשור הן אלא שדבר הכתוב בזהו : **במתני'** ואמרו למיטא : **בית דין** אין אבל אמרו תחילה לחיים אפילו לרבנן פטור כדלקמן : **והיקל ממה שסיים** • וחזרו ואמרו לחיים : **סרגלים לדבר** • שלא מת מחמת מכה זו שהרי היקל :

ב"ק י"ט

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

הוא

בגוסס בידו אדם • תימה לומר ששאלו גוסס אמאי פטור הא רוב גוססין למיתה *ואמרין בריש בן סורר (לעיל דף סט) : דהולכין בדיני נפשות אחר הרוב והמכה חבירו ואמרו למיתה ומת מי לא מייחב והא נמי אמר למיתה הוא וי"ל דכיון שהקילה עליו תורה שחובשין אותו כדאמרין בסנהדרין ופ"ט שאלמדהו למיתה אין הורגין כל זמן שהוא חי וזוממין נמי דאומדין למיתה וחי אף על גב דרובא מייחבי הלכך כיון שבא אחר והרגו פטור ותדע דהא אשכחן גוסס בידי שמים דמשכב כחי לחייב את ההורגו אע"ג דרוב גוססין למיתה הלכך אין לתמוה בגוסס בידו אדם אם נחשבנו כחי לפטור מי ששאלו גוסס :

בז מדמי ליה לטריפה וכו' • אף על גב דקדריא קא דרשי אינטרדי ליה להני טעמי : **ההורג** את הטריפה פטור • אפי' למ"ד טריפה חיה דסופו שימות בחבלה זו ותדע דהא רבא אית ליה טריפה חיה בפרק קמא דתמורה (דף י"א ושם) ומינה נראה דהס גרסין רבה דר פלוגתיה של רב חסדא ועוד דסברתיה הפוכה רב צפק קמא דבבבב (דף י"ג ושם*) : **בפני** בית דין חייב • כגון דלראו ביום שדין על ראיותה דלי ראוהו בלילה צני עדות כדמוכח בהבבב (ב"ק ד' ז' ושם) וכיון דבעי עדות צני עדות שאינה יכול להזימה : **שור** טריפה שהרג חייב • אע"ג דבשליה פרק ד' וה' (סס דף מד) פטרינן לרבי שמעון שור שנתכין לרובא את זה והרג את זה מטעם דמיתת בעלים כך מיתת השור לא דמי דהס הטעם שזה לשניהם אבל הכא בלחץ שייך לפטור מטעם עדות שאי אתה יכול להזימה ובשור לא שייך דאם הומו עדים משלמים דמי שור טריפה לבעלים : מנדה

ב"ד חייב שלא בפני ב"ד פטור בפני ב"ד חייב דכתיב ובערת הרע מקרבך שלא בפני ב"ד פטור דהויא לה עדות שאי אתה יכול להזימה הא חו למה לי היינו הך הרובע את הטריפה איצטריכא ליה מהו דתימא ליהוי כמאן דמשמש מת וליפטור קמ"ל דמשום הנאה הוא והא אית ליה הנאה ואמר רבא "עדים שהעידו בטריפה והומו אין נהרגין עדי טריפה שהומו נהרגין רב אשי אמר "אפילו עדי טריפה שהומו אין נהרגין לפי שאינן בזוממי וזוממין ואמר רבא שור טריפה שהרג חייב ושור של אדם טריפה שהרג פטור מאי מעמא אמר קרא "השור יסקל וגם בעליו יומת כל היכא דקרינא ביה וגם בעליו יומת קרינא ביה השור יסקל וכל היכא דלא קרינא ביה וגם בעליו יומת לא קרינא ביה השור יסקל רב אשי אמר "אפילו שור טריפה נמי שהרג פטור מאי מעמא כיון דאילו בעלים הוו פטורי שור נמי פטור : שיסה בו את הכלב וכו' : *אמר רב אחא בר יעקב בשחמצא לומר לדברי ר' יהודה ארס נחש בין שיניו הוא עומד לפיכך *מביש בסיף ונחש פטור לדברי חכמים יארס נחש מעצמו הוא מקיא לפיכך נחש בסקילה *והמביש פטור : **מתני'** *המכה את חבירו בין באבן בין באגרופ ואמרוהו למיתה והיקל ממה שהיה ולאחר מכאן חביו ומת חייב ר' נחמיה אומר פטור שרגלים לדבר : **גבי** *תנו רבנן את זו דרש רבי נחמיה "אם יקום והתחלך בחוץ על

עדים כדאמרין לעיל שור נמי לא מקטיל : **כיון דאילו הו בעלים טריפה** • דכוחיה לא הוי מקטיל שור טריפה נמי לא מקטיל דהא למיתת בעלים האקס : **שיסא** • גירה : **השיך** • שאלח הנחש והוליו והשיך הנחש בבשרו : **זין שיניו עומד** • והרי הוא כחוקע סכין בבטנו דלא גרמא הוא כלי משחיתו בידו : **מכיש כסיף** • כדן רוחא : **מענמו מקיל** • כגשיתו וכהשיתו כח עדין אין שור כדי להמית לפיכך גרמא בעלמא הוא אף על פי שיועד שסופו להקיל מיהו לאו מכח מיתת : **לפיכך נחש כסקילה** • כדן שור שהמית דכל בזהו ומהו כשור הן אלא שדבר הכתוב בזהו : **במתני'** ואמרו למיטא : **בית דין** אין אבל אמרו תחילה לחיים אפילו לרבנן פטור כדלקמן : **והיקל ממה שסיים** • וחזרו ואמרו לחיים : **סרגלים לדבר** • שלא מת מחמת מכה זו שהרי היקל :

על

כדאיתא בקדושין פ"א :
בה א מיי' פ"ד מהל'
רוחא הלכה ז' סמג
לאין קמ' :
ב ב מיי' שם פ"ב
הלכה ח :
ב ב ד מיי' שם
הלכה ז :
ב ח ה מיי' שם ה"ט :
כס' ז מיי' פ"א מהלכות
איסורי ביאה ה"ב :
ל ח ה מיי' פ"ב מהל'
עדות הלכה ז :
לא י ב מיי' פ"א מהל'
מוקי ממון הלכה ז :
לב ל מיי' שם הלכה ח :
לג ט מיי' פ"ד מהל'
רוחא הלכה ג' :

[ועי' חו"ס' גרה כג' ד"ה
אמר ותוספות מנחות נהו
ד"ה ואיכא דאמרי וכו'
באריכות]

פ"א ג"ב

[לעיל מהל'
ב"ק ע"ה:]

[ב"ק ג"ב]

[פ"א והמשך]

[מיר סה:]

כחובות ג"ב
[תוספתא ב"ק
פ"ע]

[ב"ק מד:]